

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 сант.

Уређује ОДБОР

БРОЈ 10 сант.

ПРЕТПЛАТА ИЗНОСИ :

Месечно 3 франка, тромесечно 9 франка,
годишње 36 франка

ЦЕНА ОГЛАСИМА :

Свита огласи 0.20 фран. од позитивог реда, већа
огласи по погодби. Новак се подлаже државној и кому-
нарки и депозитској изолуцијатама.

Лист ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН ПО ПОДНЕ

Пошту слаати преко Краљ. Срп. Генерал. Консулата
у Солузу.

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ

Свак редакције Жолдобо улица бр. 33 Salonique

Поједина бројева се могу добити у Солузу код аген-
ције „Друштва грчки штампачи“ улица Булгаритов
бр. 5. близу главне поште.

НЕУТРАЛНИ ПРОТИВ НЕМАЧКЕ

АМЕРИЧКЕ ПРИПРЕМЕ

Вашингтон, 31. јануара.

Војна комисија сената изјаснила се у корист закона, који уводи шест месеца војне или моринске обуке за све грађане од 19 до 26 године.

ОДГОВОР БРАЗИЛИЈЕ

Вашингтон, 31. јануара.

Г. Лауро Милер, бразилијански мин. спољ. послова обавестио је председника Валсона, да не признаје немачку блокаду и да Немачкој оставља сву одговорност за њене поступке против бразилијанских поданика, робе и д-ћа

ПЕРУ ПРОТЕСТВУЈЕ

Лима, 31. јануара.

Потврђује се, да је перуанска влада протествовала код немачке владе због торпедовања три перуанске лађе

ПЛЕМЕНИТА ДЕЛА

— Савезници и остали пријатељи за нас —

Наш положај у досадашњем току овога рата био је тежак, врло тежак, скоро неиздржљив. Али смо га ипак издржали. Одупирали смо се са задивљавајућим самоодрицањем и пожртвовањем свима незгодама, невољама и недаћама; учинили смо све што се дало учинити, да бисмо очували понос, име и част. Наши подвизи, наше стрпљење и наша непоколебљива приврженост веровању, да је боље часно умрети, него срамотно живети, сачували су нам неповређену славу и обезбедили коначан триумф наше праведне ствари.

То је, несумњиво, наша заслуга; то је резултат нашег свесног страдања. Неспособни за компромисе на рачун своје националне савести, претпоставили смо своју смрт народном ропству. Али ми и данас постојимо као организована заједница, војнички и државно, а у очима света постали смо много већи но што смо икада били. Поднели смо, истина, врло много жртава, али смо ипак толико своје снаге очували, да се још и сада, са више изгледа и поуздања, боримо за своју будућност. А да ли смо били у стању да се сами, сопственом физичком снагом, очувамо у животу и да сачувамо многе своје хероје, као што смо, рецимо, неисцрпношћу душевне моћи спречили своје понижење и своју част уздигли изнад све-

га? Издашна помоћ наших племенитих Савезника и осталих пријатеља томе је врло много допринела.

Није могуће истаћи све оно што су нам наши Савезници и остали пријатељи учинили у току овога рата. Наша вечита захвалност биће приближна њиховим делима. Тoliko су нам они учинили, да смо у могућности само по нешто забележити и истаћи. Нека нам се дозволи, да моментално, док пишемо ове редове, прескочимо сва она неизмерна добротинства, учињена нам од стране великог братског руског народа, племенитих Француза и душевних и праведних Енглеза, и да бацимо летимичан поглед на оно што се сада чини нашем напаћеном народу, и што, ни у ком случају, не смемо оставити незапажено и забележено.

Наши читаоци имали су прилику, да из једног прегледа, штампаног у нашем листу, виде шта су и колико су учинили, из приватне иницијативе, представници братског нам руског народа. Племените кћери моћне Русије, Кнегиња Демидов, супруга руског посланика у Атини, и Госпођа Јулија Густавов Кал, супруга овдашњег руског консула, дале су нам пример сестринске љубави и изнеле слику онога што су оне за нас учиниле. Али оне на томе нису стале,

већ су продужиле свој рад, и данас, можда више но раније, истрајно делају на пољу помагања браће Срба. А њихова велика Отаџбина, света Русија, ма да без везе с нама, чинила је и чини за нас чак и преко сваког очекивања и стварне могућности.

Огромна помоћ пружена нам је од стране племенитог француског народа. Ту помоћ стално осећамо. И данас, на оном слободном парчету наше драге Србије, Французи делају успешно и пружају издашну помоћ нашем становништву. Једна душоми срцем велика Францускиња, грофица Ренак, отпутовала је, на пример, у Битољ, чим је сазнала за ослобођење ове вароши, и стигла тамо заједно са нашим властима. Она је, под непријатељским гранатама, притицала у помоћ невољном грађанству. Једна је граната дохватила чак и њену собу. Другаједна Францускиња, грофица Шабан, покупила је тридесетшесторо деце и довела овамо, да се о њима, до одласка у Француску, матерински брине. А пре неколико дана Француска је, поред старања о раније приспелим ђацима и избеглицама, примила на школовање велики број наше деце, већином из Битоља. Сем тога, Французи су до сада поделили, на ослобођеној територији, врло велику количину брашна и на тај начин олакшали тешко и незгодно снабдевање становништва.

Врло велика помоћ учињена нам је и од стране племенитог енглеског народа. Тешко је и скоро немогуће одредити, шта је кад и колико је кад стигло. Британски Црвени Крст и Српско Потпорно Друштво, а да и не спомињемо друге енглеске установе и приватна лица, указали су нам неоцењиву помоћ. Нарочити изасланик Британског Црвеног Крста, г. Фиц Патрик, па онда изасланик Српског Потпорног Друштва, г. Босанке, могу бити уверени да ће њихова имена остати у најлепшој и вечитој успомени у души српског народа, као што је остало и име племените Леди Пеџет. Ако српски народ

није раније довољно познавао племените синове великог британског народа, он је горд, што их је, при првом већем познанству, могао са највећом благодарношћу заволети и њихова дела дубоко у душу урезати.

Врло нам је пријатно, што на овоме месту можемо истаћи и синове италијанског народа. Команда њихових трупа на нашем фронту, са ђенералом г. Петити-јем на челу, врши сада на свом сектору не само знатну војничку дужност, него и племениту дужност хуманости, притичући у помоћ невољнима и унамирницама оскуднима. Она издашно помаже наше становништво на сектору својих трупа: и храном, и осветљењем, и горивом, и другим потребама. На тај начин, она је стекла неподељену љубав нашег народа. Сем тога, италијански лекари, заједно са француским лекарима, указују болесном и рањеном становништву, у Битољу и околини, сваку помоћ.

Уз наше Савезнике дужни смо споменути и остале наше пријатеље. И њихов је број знатан, а учињена помоћ издашна. Америчани су, на пример, учинили врло много и задужили нас за сва времена. Они су нам, још док смо били у Србији, слали обилате пошиљке. Ко се не сећа оних богатих пошиљака из Америке у разном семењу и пољопривредним алатима и справама? А колико и колико наших хероја имају да благодаре што су у животу нези и лечењу америчких санитарних мисија! Особито признање заслужује нарочити изасланик Америчког Црвеног Крста г. Gerald T. Laughlin, па онда г. A. W. Bach, Mis Emily Tileston и Mis Simons. Дужност нам је истаћи, да је рад ових племенитих Америчанки и Америчана и сада у јеку, и да, шта више, спремају све што се сматра за потребно, како би, чим се очисти и обезбеди округ битољски од непријатељских граната, примили на се дужност исхране становништва у целом округу. А тај и такав рад заслужује, одиста, и наше

признање и нашу захвалност.

Огрешили бисмо се о своју савест, кад не бисмо дали достојно место у нашем благодарном срцу и раду Холандске Санитарне Мисије са Д-ром Ван Дик-ом на челу. Ова мисија са својим докторима и шест болничарки, од којих су четири и раније биле у Србији, предано и са пуно самопожртвовања врше својутешку дужност и под гранатама лече болеснике и рањенике. Цела ова мисија дошла је из малене Холандије, да нам са опасношћу по живот својих чланова помогне. Наша дубока захвалност незнатна је награда за велика дела ових честитих Холанђанки и Холанђана.

Има још много, и појединачно и корпорација, државних и приватних, у редовима наших племенитих Савезника и осталих пријатеља, чији рад заслужује и наше признање и нашу захвалност. Нека нам се не замери што на овом месту нисмо све споменули. Хтели смо да за сада, гомилајући свој дуг према свима нашим дужницима, бацимо само летимичан и општи поглед на оно што нам у последње време учинише и још и данас чине велики Савезници и пријатељи; хтели смо само подсетити их, да ће наша захвалност, за све оно што су нам учинили и што нам чине, бити вечита и да ћемо ту захвалност пренети на потомство, како би је поколења чувала као дужност и као највећу драгоценост једног честитог народа.

Србин је увек био захвалан. То је врлина његове душе; то је одлика која га је често стајала тешких жртава, али га никада није доводила у искушење да је се ма када одрече. Србин се тога неће одрећи ни у будућности. Он ће и доцније, као и раније, као и данас, захвалност сматрати за своју најсветију дужност, за највећу обавезу једног исправног народа. И кад год буде видео у својој средини, или ма где друго, некога из редова савезничких и осталих пријатељских народа, Србин

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Француски коминике

Париз, 31. јан.

У области између Бери и Бака Французи су извршили успешно експлозију двеју мина код коте 108. У Шампањи и Аргони активност патрола.

Французи су извршили два успешна напада један у Аргони а други на сектору коте 304 за робљено је војника.

Потврђује се вест да је оборен један немачки аероплан у области Есна. У току ноћи 29. и 30. француске су ескадриле бомбардовале станице Стенеј, Дун на Мези.

Румунски коминике

Јаш, 31. јануара

Непријатељ је бомбардовао румунске положаје у области села Позане на Путни, као и једну предстражу на Серету код села Грансенн. Руска је артиљерија тукла непријатељске ровове и једну батерију код Вадун-Роске и Калзени на Серету. На осталом фронту од Дорне Ватре до утока Серета, није било промена.

На Дунаву мирно.

Италијански коминике

Рим, 31. јануара

Артиљеријска борба на фронту Трентина. На Пасубији одбијен је непријатељски одред који је покушао да нападне наше линије. Наша је артиљерија бомбардовала станицу Тарвис. На сектору Монте Неро један је непријатељски одред продрио у наше линије али је брзо одбијен и уништен нашим ватром. Они који су остали живи заробљени су. На висовима источно од Горице непријатељ је такође јако напао на наше положаје уз садејство артиљерије. Наше су трупе свуда одбиле напад и прачиниле непријатељу тешке губатке. Заробили смо 100 војника од којих су неколико официра.

Бенглески коминике

Лондон, 31. јан.

Наше су трупе претпрошле ноћи имале нове успехе у околини Бокура. Оне су заузеле 600 јарди непријатељских ровова. Заробљено је војника. Рано ујутру непријатељ је напао на наше нове положаје јужно од шуме Сер, али је, нашим ватром био одбијен. У току ноћи наше су патроле продрае на више ме-

ста у непријатељске линије. Југоисточно од Армањезера наш одред бацно је у ваздух један непријатељски депо муниције и заробљено војнике.

Наша је артиљерија јуче ујутру разјурјела непријатељски одред на положајима југо-истоно од Нев-Вила Сент-Васта.

У јучерашњој ваздушној борби оборен је један немачки аероплан. Један авион апарат пао.

Руски коминике

Петроград, 31 јан.

У области Боровојмин југоисточно од Сморгена наше су извиднице заузеле бодљикаве жаце, нападе су једну непријатељску предстражу и заплениле један мотралец. Непријатељски баталјон напао је две наше чете на положајима северно од Миклајловкава. Једна је чета одбила напад. Друга је чета попустила и непријатељ је успео да уђе у наше ровове. Али је суседна чета приступила у помоћ и нападач је потиснут из ровова. Јужно од Халича, четири су непријатељске чете превле сврзнут Двје стар и нападе наше предстраже и поред артиљеријског дејства и јаке пушчане ватре. Непријатељ је у почетку напада успео да потисне наше предстраже али против напада наших трупа одбијен је. На Карпатима местимце јак снег.

АМЕРИЧКЕ МЕРЕ

— Истраживање немачких агената —

Вашиington, 31. јануара

Припреме и мере у Сједињеним Државама настављају се. Страже око Савезничких амбаса да и по великим америчким варошима знатно су појачане.

Сазнало се да су последњих месеца немачки агенти чинили страшне напоре, да добију обавештења о америчкој флоти, о одбрани пристаништа и о Панамском каналу. Ханшење шпијуна наставља се грозничаво. Писма, и-ђена код ових шпијуна доказују да су важна документа од носно одбране земље продата. Сазнаје се исто тако, да су по саде немачких бродова, интернираних, у америчким пристаништима извршиле у Панамском каналу свике путова, који воде ка стратегијским тачкама.

У великим варошима, као Њу-јорку и Вашингтону тајна полиција је веома појачана. Сви сумњиви кругови држе се под строгом надзором.

Води се брижљива истрага ради проналажења безжичних станица, постављених од Немца на обалама.

Централне државе држале су у Сједињеним Државама преко 700 пензионисаних официра свих чинова.

КИНА И НЕМАЧКА

Протестна нота кинеске владе

Париз, 31. јан.

Јављају из Пекинга да је кинеска влада прелала посланику немачком у тој вароши једну ноту која се односи на одлуку Немачке да води сумарски рат до краја. У тој ноти кинеска влада енергично протестује против такве мере и нада се да она неће бити промењена.

Кинеска влада додаје да ће бити приморана ако Немачка не узме у обзир њене протесте да прекине дипломатске односе са немачком владом.

Истовремено је влада Кине упутила другу ноту посланику Сједињених Држава у Пекингу у којој изјављује да се придружује сасвим гледишту Сједињених Држава.

БУДУЋА ПОЉСКА

— Комисија за пољско питање —

Петроград, 31. јануара.

Један званичан коминике јавља: У потпуној хармонији са својом последњом дневном наредбом упућеној војсци и флоти у којој је изразио своју вољу да створи на крају европског рата независну Пољску, Цар је наредио нарочито стручном одељењу да изради основ будуће политике пољске. У том циљу Цар мисли да образује 15. фебруара нарочиту комисију која ће се бавити тим питањем. Та ће комисија радити под председништвом првог министра који ће имати као помоћнике министра војног и министра унутрашњих дела, финансија, шефа генералштаба, председника Думе и бившег министра спољних послова г. Сазонова.

СРПСКО ПОЗОРИШТЕ

Прва представа »Обичан Човек«

Српско позориште »Тоша Јовановић«, после паузе од преко године дана, наставило је од јуче рад у Солуну. Иницијатива и главна заслуга за то припада његовом вредном управитељу г. Михаилу Лазичу, који је, боревћи се са највећим тешкоћама, успео да створи прво српско позориште после наше велике народне трагедије.

Обнављање српског позоришта у Солуну је појава, која вреди да буде забележена. Позоришна уметност је једна велика душевна потреба, нарочито у преликама, у којима се ми данас налазимо. То најзад потврђује и огромна посета, којом је наша публика у Солуну удостојила прву представу, давају јуче. Њена је дужност, да, у колико то до ње стоји, потпомогне својом посетом, да се одржи позориште.

Позориште »Тоша Јовановић«, отпочело је рад са »Обичним човеком« од нашег познатог драмског писца г. В. Пушћина. Избор није био рђав. Публика је примила комад са великим расположењем. Смешни заплети духовите Пушћине комедије изазивали су без престанка буран смех у пространој сали »Олеона«, која је била дунге пуна српског света. Глумци, који су после дуге паузе први пут ступају понова на »даске, што свет значе«, били су сасвим у комаду и у својим улогама Дуго неправителовачке уметности није се могло приметити. Комад је у својој целини одликуван добро. Улоге су биле срећно подељене. Г. Коста Илаћ, у комичној улози Вићентија био је сасвим у своме елементу и извесно ју је одличан. Он је успео да кроз цео комад одржава дубоку у габетоме и готово непрекидномоме смеу. Од осталих треба истаћи игру г-ђе Јовановић у улози Зорке, г. Станојевића у улози Јованче и г. Јовановића у улози Жарка Дамјановића, који су играли са доста разумевања и природности.

Најзад заслужују помена и неколико дивних музичких пружеса, које је оркестар Краљеве Гарде одсвирао веома складно и прецизно.

Јучерашњи дан остаће нам свима у пријатној успомени, као

ће му, као у исповеди пред Богом, признати — свој дуг захвалности.

А ми, претендујући да у овој прилици дајемо израза осећајима целог нашег народа, са срцем на длану прилазимо свима нашим Савезницима и осталим пријатељима и довикујемо им: — *Хвала!*

ЛОЈД ЏОРѢ О РАТУ

— Поводом годишњице Линколна. —

Лондон, 31 јануара.

Г. Лојд ЏорѢ на молбу »Њу јорк Тајмса«, да му учини неколико саопштења односно Абрахама Линколна, приликом његове годишњице смрти, упутио је америчком листу следећи телеграм:

»Борба, коју ми водимо у основи је иста, коју су Америјанци водили под Линколном, пре 50 година. Има између њих неке чудне сличности. На европском континенту постала је нова врата ропства, која је захватила целу Европу. Истина је, да извор свих међународних немира и пропадања свих покрета у којима сагласног рада за последњих 20 година лежи у милитаристичком систему, који је центар у Берлину.

»Амерички народ борио се под Линколном, не ради освојења, већ за ослобођење. И ми водимо рат за исти циљ; не за нас саме већ за цео свет и ради уништења варварске доктрине и нечовечне праксе, који даје свет и задржавају напредак културе. У оваквим ратовима за слободу споразуми нису могући. Ратови се морају добити или изгубити. У нашем случају било је питање добити слободу и једанство или остати подељен и у стању робовања.

»У нашем случају биће или триумф војне силе, која је поцепала уговоре и угрозила права других или триумф слободе и јавног права. Према томе, ја држим, да се рат мора наставити до краја. У томе убеђењу, ми смо надахнути и ободрени преко сваке мере примером нашег великог председника Линколна. Ако бивши центријалних држава примиле мир понуђен од Савезника не само ће Савезнички народи бити слободнији него икада, већ ће се и немачки народ уверити да је изгубивши илузију о превазилази над светом, нашао за себе самога спас.»

ФЕЉТОН

Мил. П. Зечевић

У ПРИЗРЕНУ

Врхови Шар плавне и Паштрика белели су се од сјега и ливели на два лишавна колоса којима прети зуб времена.

На широком пољу слатила су се жита, а по њему су се играли сунчани зраци раздрагани лепој природи и мирисом цвећа, разбуктали и расилинути као страсти весело су одскакали и падали на сиво стење призаренског гр-да и околне.

Треперила је треперила раздрагана светлост и дрхтала као грмањ лубљене моме и страшно плинула по пољу, брдицама и високим крововима кућа заснуле ва-

роши. А варош је ћутала... Ћутала под тучом сунчаних зракова, варош је ћутала, док је Бистрица свом снагом шумила, шумила, певала тајанствену песму и носила је далеко тамо иза албанских гора. Шумила је, бучала и час увеличавала чаролијску игру сунчаних зракова, час би ућутала и увлачала се у мирноћу која је у вароши владала и као да је хтела да каже да је тежак њен пут кроз албанске кљанце.

Нас три друга ишли смо криком улицама и сретали разнолике људе.

Ушла смо у улицу чија половина беше у хладу. Поглед ми паде на једну собу у којој је седео верни. Соба је била пуна монотоније. Верни је био замисљен, главу спустио на груди, рукама стегао колена, а поред њега расцветали крин спустио своју белу главу и лагано, да не поремети душевно расположење свога суседа, ширно је свој монотони мјрас по чудној соби.

О, колико сам тада осетио доброту у тој убојој собици. У њој сам видео скривен читав свет пун тајанствене монотоније. Како су ме привлачила прва крила, која су се спуштали над том собом, мјрас крива, монотони ритам душе вернога и заносна молитва његова.

Верни је и даље шапутао молитву, која се губила са мари-

сом крива.

Бистрица је свом снагом шумела, певала песму божанству и кљивала пут којим има да прође један несрећан народ изгнан из своје земље; а раздрагани сунчани зраци раскалашно су љубили поља, брда, цвеће и кровове кућа полузаспале вароши.

Мил Јов. Аврамовић

ДОБИ ТУ...

— Сени: Мил. Миљковића —

Кад мјрање нестане, кад земља крв осуши; кад топ ућути и прасак пушке престане, — кад се дан изгуби и тихо се ноћ спусти, из голог крива једног где се вечито одмарам — ал само кроз ноћ нечујно, доћу у тебе рођено место моје. Укочен по-

глед тражиће кућу моју а не дено тело тражиће топле груди мајчине. — И без суза, без бол без осећања, слушаћу мајчину добродошлицу ал бићу поносан.

Мајко моја, на прагу куће кај ме, доћи ћу... Син твој долази, опрости, ал само у војни кад свет спава, носећи, укоченој руком светиљку слободе. И ти ћеш у заман у њему тражити живота, узаман ћеш у његовим испијеним очима тражити сјај нове љубаве — ја немам ништа, све сам мати, изгубио у путу за отаџбину. Твој долази са далеког пута на којем си га ти упутила из загрљаја свог тамо, где се и последњи дане за видеју слободе. — Ти син долази без даха али постоји сан јер долази са поља час где се гнуцло и падло за Кра-

дана обављања наше позоришне уметности. Судећи по великоме одзиву публике, ми држимо, да је успех српском позоришту у

Солуну осигуран. Г. Лазичу и његовим члановима желимо у томе погледу што већи успех.

дале, да у Србији коју су окупирани, наша банкнота вреди пет круна.

ВАЖНЕ ВЕСТИ

Амстердам. — Кајзер ће кроз неколико дана отпутовати у Киел, да прегледа немачку флоту. Њега ће пратити адмирал Тирпиц и кронпринц. Пангерманисти приписују овоме путу велику важност.

Париз. — Овдашња америчка амбасада наредила је свима америчким поданицима, да до даље наредбе остану у Француској.

Рио де Жанеиро. — Две снажне експлозије десиле су се на једној немачкој интернирајој лађи, изазване од немачке посаде.

Цирих. — Берлински лист «Таг» доноси, да је на једном универзитетском скупу др. Браделф рекао: «Селаци морају увидети, да Немачка не може изићи победоносна из овога рата, ако се криза у намјерницама погорша.

Лондон. — Велика свечаност у корист рата и уписивања новог британског зајма била је прошле недеље у целој Енглеској. Било је свуда величанствених манифестација.

Лондон. — Шведска лађа «Фулки» је последња лађа, којој је британски адмиралитет дао дозволу да отпутује.

мачке владе. Министри јужноамеричких република, Холандије, представници Грчке и Шпаније испратили су г. Жерара. До границе су га пратили мајор Халдени и барон Вабенфалд, представници војне и цивилне власти.

Шпанија и Бразилија

Петроград, 31. јануара. Поводом немачке блокаде, пише «Новоје Време»: «После Америке, Шпанија је у Европи најсверичније испољила вољу да брани своја права. Држање Бразилије пружа неутралним друга пример практичне акције. Бразилјанска влада прети берлинској неопложним противмерама.

Одлука Сјед. Држава, да наоружају трговачке лађе показале свима неутралним интерес, који имају да штите сами своја повређена права.

Напредовање у Месопотамији

Лондон, 31. јан. Представник енглеске штампе на фронту Тигра описује заузимање три линије непријатељских ровова на западној обали, у дубини од 400 јарди, у ноћи од 25. јан. За неколико часова пале су све три линије. Положаји су били пуни непријатељских лешева.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Српска Дивизија у Добруци.

Наш француски колега «L'Orion» у јучеравем броју штампао је на видном месту из Бирж. Вједомости врло лепо нацртан чланак познатог руског публицисте Брешка Брешковског о борбама наше добровољачке дивизије у Добруци, под насловом «Српски Лавови у Добруци», у коме се износи како је та дивизија својим јунашвом и подвизима задивила сву Русију, савишши корпус и по Немца и унштавше читаве немачке коњичке дивизије од стране једнога нашег пука те дивизије.

Душманско жртво.

И ако не са ранијом жестивом Бугари не престају тући гранама верош Битољ.

Последњих дана погинули су од њихових топовских зрна, бачених у варош, следећи грађани: Раста Илијевећ стар 45 година, Нестор Сомирковић, кафеџаја од 40 година и кћи му Марица од 6 година. Јован Растећ, радник, од 38 година, Вита Костић, стара 45 година Јусит Дамта стар 50 година Ђенка и Димитраја Дровеваћа од 35 година и Фросина жена Николе Ђорђевића. Рањено је шеснаест грађанских лица, од којих половину деце.

Нереди у Аустрији.

Сањаје се да су избили велики нереди у Грацу услед оскулице у хлебу. Становништво је манифестовало против владе и тражило мир. Између манифестанта било је много избеглица из Галиције и са обала Соче. Криза исхране у равним аустријским варошима постаје све већа.

Пренос трупа.

Последњи војни транспорти били завршени у току идуће недеље.

Говор г. Ланемига.

Из Париза јављају да је г. Ланемиг у једном говору који је држао прејуче изјавио: «Сједињене су Државе на вници рата, али постоји нада да се оружане конфликте избегне. Ван сва-

ке сумње да ће председник радити без бојазни и саобразно правилима правде. Ма какве биле евентуалности судбина је Сједињених Држава у сигурности и народна част сачувана».

За мир.

Званично јављају из Беча у Цирих, да су бечке жене, после једног јавног скупа који је полиција дозволила, приредиле последње недеље манифестације. Велики кортеж жена ишао је улицама тражећи да се што пре закључи мир.

Запаљена лађа.

Рајтерова Агенција сазнаје из Њујорка да је немачка топовница «Гир», интервирани у Хонолулу (Филипини), запаљена од њене посаде. Она још гори.

Грчка и Споразум.

Преговори за снабдевање земље пре дизања блокаде нису успели. Савезници неће дозволити увоз робе пре него што се дагне блокада.

Ратничка сирочад у Солуну.

Грофица Шабан вратила се из Битоља, одакле је довела тридесет и шест деце, махом сирочића без оца и мајке и овде их смештала у једно скловинште, о коме ће се она сада старати око исхране и васпитања тих сирочића док не настану нормалне прилике.

«Игра» се гранатама.

У селу Велушанима код Битоља играјући се са капсом од једне гранате која је експлодирала рањени су и озбиљно повређени: Тома, осмогодишњи син Василија Лазаревића, Сотир пок. Илије Бошковића и Петар пок. Лазара Трифуновића од по 14 година. Указана им је лекарска помоћ.

Власт би требала да упућује народ да експлозиве склањају од деце и да се са гранатама не треба шалати.

Вредност наше банкноте у Србији.

Као што је познато аустроугарске власти званично су наре-

Блокада Грчке.

Из Патраса јављају атинским листовима: Блокада је сада строга него икада. Француски конторници спречили су јуче једрилице, да напусте пристаниште.

Атински лист «Неон Асти» јавља да ће влада г. Ламброса учинити нов корак код Савезничких влада, да тражи тачна обавештења о њиховим намерама односно дизања блокаде?

Скупоћа у Немачкој.

Бечки «Цајт» од 11. јан. ове године доноси следећу белешку: «Из Шлезвиг Холштајна пишу „Локал Анцајгеру“: Богаташи из Хамбурга и Кила пролазе често овде и купују намирнице. Последње среде тако је један од те господе дошао у село Бордесхол. Видевши код једне сељанке шунку у димњаку, он затражи да је купи. Сељанка му је продала шунку за 800 марака и тај господин набројао је и о сам плавих новчаница (по 100 марака).

Велики пожар.

Из Атине јављају: Јуче по подне избио је велики пожар у кварту жељ. станице Пиреја, који је потпуно уништио ред од 11 магацина на тргу Рига Ферос. Пожар се појавио у једном магацину где је експлодирало мали депо барута. Француски мрвари искрцали су се и успели су да угуше пожар око 9 часова увече. Има 11 рањених лица, од којих су два тешко рањена.

Прилог.

Милон С. Московљевић, професор, приложио је нашој редакцији 20 драхма за фонд интернираних тудената, за покој душе свога брата Милутина и зета Митра Божића који су положили своје младе животе за слободу отаџбине на Црној Реци.

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

Са нашег фронта

— Српски авијатички новинар — Солун, 31. јануара 30. јануара ништа важно.

Немачка против Норвешке

Лондон, 31. јануара. Јављају из Христијаније, да је норвешка лађа «Сорглау» потопљена од немачког сумарена.

Грчка нога

Атина, 31. јануара. «Неон Асти» уверава, да је грчка влада требала синоћ предати ноту Споразуму односно дизања блокаде.

Одлазак г. Жерара

Женева, 31. јануара. Г. Жерар амерички амбасадор у Берлину напустио је немачку престоницу са 115 лица нарочитим возом. Амерички поданици још су у Берлину. На станици је канцелера заступао граф Монзела, који је поздрављено г. Жерара од стране не-

ља и отаџбину, — долази са пола где се живот сеје да никне слобода. Мати моја, ти чекај, син ће твој доћи, али чекај без суза, без бола, без туге — он ће доћи... Оце мој, кроз ноћ тиху, не виђено преко голех брда, кроз густу гору, преко пустих поља жури се син твој и он ће доћи ти чекај Он се жури и док ноћ траје на твојим старачким грудима полсжиће измучено тело своје и његова укочена уста причаће ти о крвном боју о славном дану једном. Причаће ти о месту једном где се чуда стварала, где се с љубављу умирало, где срца дрхте где нада напредовала. Где се кршни камен с небом разговара; где друг до друга леже и о вечној слави сања, где се живот гаси да сија слобода. И то оче мој, чекај, — без

суза, без бола, без туге, ил с поносом чекај син ће твој доћи... Драга моја, чекај ме ја ћу доћи... Кроз ноћ тиху кад месец са звездом ашикује, док роса пвеште љуби у чежњи твоје љубави чекај ме и ја ћу доћи. — Чекај ме на истом месту одакле си ме испратила. И кад у врту том кроз тиху ноћ, занета илузијом паде, осетивши тихо шуптање бокора ружа кроз исти долазим ја. И док ноћ тако полако чезне наслоњена твоја глава на мојим хладним грудима узаман ће тражити топлог даха, — уста ти моја неће шапутати о љубави... Узаман ћеш тражити да осетивши дрхтање срца, на мојим грудима видећеш само једну рану, — она је уништила све. Тмо далеко, драга моја, где ће жртвеник слободе вечито свијати

— тамо где је освета душу тинила тамо на «Чуки» једној у суром стењу дао сам све... Опрости драга, тамо сам и љубав твоју дао... А ти ипак драга моја у чежњи твојој без суза без бола, без туге ал с поносом чекај и твој ће драги доћи... Положај 8-ХI-916 год.

САОПШТЕЊА

— Милутин Ралетић, учитељ, да се јави Благоју Чоловићу, п. бр. 801 да му пошаље карту из Србије. — Наред. Божићу Симићу, п. бр. 315 да се јави ујак Јован Илић—Дорћолац хотелијер из Ниша. — Лазар Станисављевић учи-

тељ из Врањске Бање мели да га као болесног посете пријатељи и другови VI франц. болница Солун. Михаило Тајсић под. писар у оставци да јави своју тачну адресу Витору Крстићу. — Боривоја Марковића—Фикорију тражи резер. потпоруч. Душан Елезовић, пошта 12. — Радомир Миловановић пна редник мост. тревн, пошта 111, тражи брата Милица миловановића и Тиосава Ђенисијевића, из дрян пек, чете. — Арт. поручн. Милаво П. Драговић, пошта бр. 711, тражи пеш. пуковн. Мирослава Ј. Пететића и редова коњаника Добросава М. Паунића из Бадовинада. — Сава Вучетић окр. полшумар, да се јави војнику 3. ч. 1.

бат Војану Јовичићу пошта 56. — Никодин Вујић трг. из Велева, да јави своју адресу Кости Костићу, пошта 16. — Имајте карте у уредништву «Вел. Србије» Јован Милијевић (2). Тома Димитријевић мајор 2, Милан Лазаревић учитељ, Милан Николић телеграфиста (фотографују). — Г Милан Ђ. Милојевић, делегат минист. иностр. дела, да се јави (адресу М Стефановићу из Марковца, који је тешко рањен у 37. енгл. болници Вертекоп. — Божићу Никодим студент ветерине, да се јави Б. Годоровићу, хотел «Империјал» ради пријема писма из Србије и аманета од брата писара Николића из Француске.

